

Квітень, 2008

№17 (IV-MMVIII)

Інформаційний вісник Федерації органічного руху України

НОВИНИ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ

У випуску:

Новини органічного руху України 1

Міжнародні новини органічного руху 6

Новини з Європи 6

Новини з Америки 7

Новини з Африки 8

Тема випуску:

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ
Розвиток органічного сектору
в Центральній/Східній Європі
та країнах Середньої Азії

9 квітня 2008 р. «Укрпошта» випустила поштову марку присвячену знаменній для аграрної України події - проведенню в Києві 10-12 квітня 2008 р. Міжнародної Конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній, Східній Європі та країнах Середньої Азії». Весь наклад марок для відповідного використання та розповсюдження передано Федерації органічного руху України. Як підтвердили численні учасники конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Середньої Азії», це перший в світі приклад випуску поштових марок, присвячених темі органічного руху.

10 - 12 квітня 2008 р. 228 учасників із 25 країн світу зібраних разом на Міжнародній конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Середньої Азії», щоб обговорити концепції, можливості та стратегії розвитку органічної продовольчої та сільськогосподарської систем в країнах, які, в своїй більшості, знаходяться на початковій стадії розвитку органічного ринку. Більше 40 провідних експертів і лідерів органічного сектору взяли участь у конференції, звернувши увагу присутніх

на важливості як суспільної і приватної співпраці, потреби в розробці органічних планів дій, розвитку місцевих і експортних ринків, так і сертифікації виробництва та всіх інших етапів.

Згадана Конференція була організована Федерацією органічного руху України, фірмою Органік Сервісиз (Німеччина) і Національним аграрним університетом України у співпраці з Міністерством аграрної політики України та підкреслила важливість систематичних підходів до розвитку органічного сектору. Проведення конференції підтримали Міжнародна продовольча організація (FAO), Європейська комісія (EU), Міжнародна Федерація органічного сільськогосподарського руху (IFOAM), Oxfam Novib, Біофах, а також багато інших організацій та зацікавлених сторін. Організації конференції сприяли численні спонсори, в т.ч. золотий: Укragenосоюз КСМ, срібні: торгова марка ПАН ЕКО органічний продукт, NEMIROFF, Агрофірма «Гермес» та компанія ССРВ (Італія), а також бронзові:

Компанія «УКРАГРОФІН», ВАТ «Рівнехолод», Центр «Біотехніка», фірми Tradin (Нідерланди) та ICEA (Італія). Із зростанням спо-

живчого попиту на органічну продукцію, органічне агровиробництво пропонує альтернативні стратегії для розвитку сільської місцевості, таким чином збільшуючи економічне, соціальне і екологічне процвітання.

Позиція Міністерства аграрної політики України була оголошена на Конференції начальником Департаменту рослинництва Олександром Демидовим у його вітальній промові. Окремі твердження особливо яскраво підкреслюють прагнення України до подальшого розвитку органічного сектору: «Ми націлені на досягнення 10% частки органічної продукції в загальному об'ємі валової продукції сільського господарства нашої країни вже до 2015 р. Ми готові підтримувати розвиток органічного ринку і сприяти створенню вільних від ГМО регіонів. Органічне агровиробництво обіцяє великі можливості для України».

Райнер Крелл, представник FAO, підкреслив, що органічне сільське господарство має важливе місце в стратегії та політиці FAO в боротьбі з проблемою світового голоду. В цілому, органічна система надзвичайно важлива для суспільства. В 2007 р. на своїй Конференції, FAO визнала великий потенціал органічного сільсь-

кого господарства. Ізабелла Пеутц, представниця Європейської Комісії, пояснила ключові моменти Європейського органічного регулювання і запропонувала співпрацю, як для українського уряду, так і для урядів інших країн з питань кооперації та підтримки з боку ЄС.

Геральд Херрманн, президент Міжнародної Федерації органічного сільськогосподарського руху (IFOAM), у своїй вітальній промові відзначив: “Ми досягли успіху в створенні загальноприйнятого розуміння терміну «органік» у всьому світі, і ми просунулися в цьому напрямі набагато далі ніж інші сектори. Ця конференція – унікальна можливість для країн-новачків в органічному секторі. Близько 20 років тому назад перші члени IFOAM започаткували те, що ми можемо розвивати сьогодні”.

Доповідачі з різних країн цільового регіону акцентували увагу присутніх на своїй діяльності, досягненнях і цінному досвіді. У той час, коли окремі країни, такі як Молдова, вже мають порівняно добре розвинуту систему, інші країни ще залишаються далеко позаду, відчуваючи брак досвіду і потребують величезних інвестицій, якщо вони хочуть бути учасниками міжнародного органічного ринкового простору, який постійно зростає.

Учасники конференції одностайно прийняли Київсь-

ку Декларацію, яка, зокрема, постановила, що, так як сільські громади наражаються на реальну небезпеку з боку корпоративних монополій і генної інженерії, будь-яким чином має посилюватися регіональний розвиток. Декларація проголосила підтримку громадської і приватної співпраці у сфері розробки органічних стандартів, сертифікації і розвитку місцевих, регіональних, експортних ринків, і, разом з тим, підвищення свідомості споживачів. Схеми фінансової підтримки повинні мотивувати розвиток і субсидування ринку, при цьому не тільки лише шляхом субсидій для органічних фермерів.

Високопрофесійні, високого рівня презентації конференції будуть доступні в матеріалах конференції для широкої публіки з метою інформаційного обміну і передачі знань. Окремі презентації можуть бути дуже корисними при плануванні діяльності зацікавлених осіб у сфері органічної політики і розвитку ринку.

Учасники конференції високо оцінили гостинність співorganizатора заходу - Національного аграрного університету (найбільшого аграрного ВУЗу України, який на Конференції був представлений 30 вченими, працюючими в органічній сфері) і подякували команді організаторів конференції за складену на високому рівні цікаву програму кон-

ференції, за можливість інформаційного обміну в такій відповідальній момент часу, коли більшість країн ще знаходиться тільки на початковому етапі формування органічної аграрної культури.

12 квітня 2008 р. більше 80 учасників Конференції відвідали в Шишацькому р-ні Полтавської обл. приватне сільськогосподарське підприємство «Агроєкологія» (члена Федерації), де змогли не лише ознайомитись з майже 30-річним досвідом господарювання за органічними принципами Героя України С.С.Антонця та його команди однодумців, але й продовжити налагоджувати тісніші стосунки між собою.

Неможливо було провести конференцію такого високого рівня без фінансової підтримки всіх шановних спонсорів, партнерів, колег, друзів, за що всім їм ЩИРА ПОДЯКА!

Після конференції про її роботу та досягнення вже написано десятки відгуків в пресі та на Інтернет порталах і не лише в Україні, а на абсолютно всіх континентах. Нижче наводимо переклад з німецької мови досить красномовної статті Кая Крейцера з **organic-market.info**, який безпосередньо після конференції поділився своїми враженнями:

Органічна конференція в Києві - великий успіх!

228 учасників із 25 країн взяли участь у першій Міжнародній органічній конференції в столиці України, яка відбулася 10 – 12 квітня 2008 р. Ця подія була орга-

нізована в Києві з метою стимулювання в країнах регіону інтенсивної участі в органічному сільському господарстві та розвитку органічного ринку. Євген

Милованов, Президент Федерації органічного руху України та співorganizатор Геральд Херрманн з Органік Сервісиз ГмБХ були задоволені успіхом конфе-

ренції. Метою конференції, на якій виступали доповідачі-найкращі професіонали в своїй галузі, було представити звіти про поточний стан органічного агровиробництва як в Україні, так і в інших навколишніх країнах, вивчити досвід Євросоюзу та налагодити нові ділові контакти. Приклади найкращого досвіду та практики були представлені на пленарних та паралельних сесіях з метою обговорення та переймання досвіду.

Країни-члени колишнього Радянського Союзу, мають дуже різний рівень розвитку органічного руху. Поки командна система, домінуюча в Білорусі, практично запобігає розвитку органічних структур, в Грузії, невеликій кавказькій країні, вже діє 400 членів органічної асоціації «Елкана». Тоді як 90 великих господарств в Україні переважно орієнтовані на експорт, для Грузії пріоритетним є створення та зміцнення власного місцевого ринку. Всі учасники конференції згодні з тим, що всі країни мають величезний потенціал розвитку національних ринків та експорту. Перешкодами до того є національне законодавство, розбіжність у мові та відсутність організаційних структур – все це і є головними проблемами, з якими стикаються органічні рухи, що з'являються в країнах Східної Європи-членах ЄС.

Але на бездоганно організованій органічній конференції у Києві не було мовних бар'єрів. Половина із 228 учасників, прибули з України, чверть – представники інших колишніх радянських республік і решта – прибули з країн Західної

Європи (переважно з Німеччини). Організатори конференції та близько 30 помічників Федерації органічного руху України, слідували за тим, щоб все в ході самої конференції та перервах на чай та каву проходило без перешкод. 42 лекції з синхронним перекладом на англійську та російську мови, були показником справжнього організованого мистецтва. Все до останньої деталі було добре організовано, включаючи транспортне сполучення готелів та місця проведення конференції – Національного аграрного університету України.

На самому початку конференції, з політичної точки зору про проблему висловилися представники Міністерства аграрної політики України, ЄС, ФАО, ІФОАМ та Федерації органічного руху України. Олександр Демидов, представник Міністерства аграрної політики України, заявив про прогрес, досягнутий в сфері органічного сільського господарства в Україні за останні роки. Він сказав, що вже понад 260 000 га (0,6 % сільськогосподарських угідь) обробляються за органічними принципами. За загальними розмірами органічних площ, Україна посідає 19 місце серед 200 країн світу. Україна ставить собі за мету збільшити виробництво органічних продуктів, а також довести частку органічної продукції в загальному валовому виробництві продукції АПК до 10 % вже до 2015 р. Він пояснив, що зараз вже готується Концепція Програми розвитку органічного агровиробництва та прийняття відповідного Закону про органічне агровиробницт-

во. Так як в Україні ще досить складна ситуація з формуванням внутрішнього органічного ринку, він рекомендує створювати спеціальні органічні магазини.

Ізабелла Пеутц, представниця Європейської Комісії, Генеральний директорат сільського розвитку, висловила своє бачення великих можливостей: «Перед Україною стоїть 490 млн. потенційних споживачів з країн ЄС». З 1 січня 2009 р. в дію ввійде нове Органічне Регулювання, що дозволить органічним винам бути маркованими як такі. Вона також відмітила, що органічний ринок в ЄС найкраще розвивається в тих країнах, де власний уряд безпосередньо прагнув прискорити розвиток органічного сектору, наприклад ініціюючи власні програми.

Райнер Крелл, який представляв ФАО, висловив переконання в тому, що термін «органік» включає в себе більш ніж, визначення альтернативного методу землеробства. Він наголосив на глобальних змінах в стилі життя суспільства, і на тому, що в деяких країнах органічний рух вже досяг високого рівня розвитку. Його виступ був покликанний донести, що органічне сільське господарство може надати набагато більше, ніж просто продовольство – воно здатне зробити значний внесок для продовольчої безпеки світу та пропагування здорового способу життя. Як член ФАО, Україна могла разом з іншими країнами, запропонувати спільний проект на розгляд. Президент ІФОАМ Геральд Херрманн нагадав про час, коли світ був розділений на два блоки. Між іншим, початківці того часу пройшли

довгий шлях аби сформувати органічну мережу, що охоплює нині всю Європу. З того часу, коли вже не було бар'єрів, будь-хто може зараз прислатися і допомогти подальшому розвитку сектору.

Марко Шлютер, представник IFOAM ЄС Груп, дав чітке пояснення тому, як функціонує IFOAM ЄС Груп, яке представляє інтереси органіків у Брюсселі. "Хоча лобювання інтересів будь-якої галузі набагато більше і краще, діяльність неурядових організацій є дуже ефективною і добре сприймається парламентаріями та адміністрацією. Необхідно бути членом Брюссельської структури, аби відігравати важливу роль". Пан Шлютер також зупинився на питаннях органічних планів дій і головних перешкодах при їх виконанні, а саме браку фінансів.

Ханспітер Шмідт, юрист, спеціалізується на питаннях органічного сектору, працює з новими нормами Регулювання органічного сектору ЄС. Він пояснив, що ці норми майже не різняться від попередньої версії, єдина відмінність у їх структурі. Він розкритикував той факт, що додатково були включені лише вино та аквакультура, проте ні текстиль, ні косметика не згадані. Його рекомендація для органічних рухів, що розвиваються в країнах Східної Європи: було б краще, якби представники розробляли методичні рекомендації самостійно, а не делегували ці питання до урядів. Пан Шмідт висловив стурбованість великими проблемами, які спричинило відстрочення розробки органічного фірмового знака ЄС.

Професор Ульріх Хамм з університету Каселля – експерт з органічної статистики – у своєму виступі зазначив, що світ все більше ділиться на країни, які займаються і, які не займаються генною технологією. Проте, все більше і більше роздрібний харчовий ланцюг стає на сторону органіку для того, щоб забезпечити максимальну продовольчу безпеку споживачів. На його думку, тільки сертифіковане органічне агровиробництво могло б гарантувати захист продовольства від небажаного забруднення пестицидами або генної технології, контролюючи весь цикл виробничого процесу від фермера до кінцевого споживача.

Професор Хамм попередив про небажаність введення високих субсидій на одиницю землі. На його думку, ринок з високими чи низькими цінами був найкращим інструментом регулювання. Перевиробництво може призвести до обвалу цін і, як результат, повернення до традиційного сільського господарства, як можемо перекопатися з досвіду окремих районів Німеччини, Данії і Австрії. Натомість, необхідно впровадити систему сплати податку на забруднення, за допомогою чого хімічні мінеральні добрива і пестициди були б оподатковані, тобто ціна на них підвищувалася. Тому, він порекомендував для країн Східної Європи розробку власного органічного законодавства, для того, щоб як виробники, так і споживачі були захищені законом. Він також висловив підтримку розробки національного органічного фірмового знака, таким чином, щоб спо-

живачі могли з кращого боку підтримати вітчизняних виробників органічної продукції.

Значну частину свого виступу професор Хамм присвятив необхідності орієнтації органічного виробництва на внутрішній ринок, проте експорт також не повинен залишатися поза увагою. Перевагами забезпечення власним продовольством є незалежність місцевих споживачів, можливість створення різних маркетингових структур. Недоліками є необхідність тривалого часу для впровадження і відносно низька норма трансформації. Проте, надвиробництво продукції також не приносить ніяких переваг. Зосередження на експорті – на сьогодні спостерігається глобальний попит на органічні продукти - виробники дуже залежать від курсу обміну валют та окремих великих покупців. Великі інвестиції на ранній фазі розвитку зазвичай неминучі.

Наприкінці роботи конференції під аплодисменти аудиторії, Геральд Херрманн, Президент IFOAM, зачитав «Київську Декларацію», яка поміж іншого заявляє: «Розвиток ринку повинен зосередитися в першу чергу на внутрішньому, а також регіональних і експортних ринках. Не потрібно акцентувати увагу лише на одному ринковому секторі. Фінансові програми підтримки повинні бути однаково націлені на підтримку фермерів, розвиток ринку і підвищення рівня усвідомлення споживачів».

http://www.organic-market.info/bio-market/en_inhalte/inh_index.htm?catID=0&childrenID=0&docID=217

Декларація Міжнародної Конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі і країнах Середньої Азії» 10-12 Квітня 2008 р. Київ, Україна

228 учасників Міжнародної Конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі і країнах Середньої Азії», яка відбулася 10-12 квітня 2008 р. у Києві (Україна), представників з 25 країн цільового регіону, проголосили дану декларацію.

Органічне агровиробництво є найактуальнішою альтернативою для стійкого розвитку сільського господарства, сільської місцевості і продовольчої системи, місцевого, регіонального і міжнародного рівня. Населення планети в своїй більшості віддає перевагу органічним продуктам і підтвердженням чому є те, що світовий ринок органічної продукції зростає щорічно на 15%. Органічне агровиробництво несе цілий ряд додаткових благ суспільству: захист земельних і водних ресурсів, посилення біорізноманітності, кліматичний контроль, здорова їжа тощо.

Органічне агровиробництво пропонує різні стратегії і шляхи розвитку сільської місцевості. Таким чином, підтримує і створює робочі місця на селі, збільшуючи економічне процвітання регіону, для якого світова політична, технологічна, глобалізаційна сфера є несприятливою.

Сільські громади наражаються на реальну небезпеку з боку монополізації продовольчого ланцюга, генної інженерії, інтенсивного використання пестицидів і мінеральних добрив. Тепе-

рішня система продовольства монополізує як саме людоство, так і його розум.

Країни Центральної/Східної Європи, а також Середньої Азії, в своїй більшості, знаходяться ще лише на початковій стадії розвитку органічного сільського господарства. У цих країнах органічна система, ринки й політика ще поки не сформовані. Ця ситуація надає унікальну можливість для розвитку цільового сектору при кооперації всіх зацікавлених осіб, ознайомлення і вивчення наявного досвіду розвитку органічного сектору в інших регіонах.

Ми, учасники Конференції, заявляємо, що:

Сільські території в наших країнах продовжують відігравати важливу роль для сільського господарства і охорони природи. Дуже важливим є місцевий і регіональний розвиток сектору, який має стимулюватися всіма можливими шляхами.

Органічне сільське господарство повинне, в першу чергу, розвиватися і процвітати для забезпечення суспільних, екологічних і економічних завдань сільських територій. Стійкий розвиток сільської місцевості має ґрунтуватися на біорізноманітності, а не монокультурі, як в сільському господарстві, так і економіці, підтримуючи місцеве багатство культур.

Громадський і приватний сектори повинні працювати пліч-о-пліч, обмінюю-

чись досвідом для процвітання органічного сектору. Участь приватних компаній – прихильників органічного сектору – в його розвитку є ключовим чинником і має підтримуватися громадськими організаціями.

Національні плани дій повинні розроблятися, включаючи всі стратегії і інструменти, які необхідні і важливі для розвитку органічного сектору. Все це має включати як регуляторні заходи, так і дослідження, обмін знаннями, розвиток сільської місцевості, а також маркетингову діяльність, націлену на споживачів органічної продукції.

Країни-новачки потребують системи еквівалентності національних та регіональних стандартів, яка служила б єдиною основою при виході на їх ринок.

Розвиток органічного ринку повинен зосереджуватися на внутрішньому ринку країни, так само як і на регіональних, і експортних ринках; при цьому не віддавати перевагу лише одному ринковому сектору.

Схеми фінансової підтримки мають бути однаково спрямовані як на розвиток агровиробництва, так і ринкової інфраструктури, підвищення свідомості споживачів та обізнаності покупців.

11 квітня 2008г., Київ (Україна)

Банк «Надра» впроваджує програму "Зелений офіс"

Екологізація, на щастя, починає охоплювати найрізноманітніші сфери нашого життя. Надра Банк розробив та успішно втілює в своїх відділеннях програму "Зелений офіс", яка є аналогом успішно діючої в усьому світі екологічної концепції. Програма складається з низки дуже важливих аспектів: використання

у роботі екологічно чистого паперу; централізованого збору використаного офісного паперу і передачі в центри переробки; придбання меблів, побутової та офісної техніки, безпечної для здоров'я; передачі старих меблів і техніки на утилізацію; використання для функціонування офісів енергозберігаючих лампочок,

кондиціонерів з очисниками повітря, спеціальних фільтрів; встановлення резервуарів з «екологічно чистою» питною водою і т.д. Екологічна програма "Зелений офіс" - черговий крок «Надра» Банку у справі вирішення актуальних проблем суспільства.

МІЖНАРОДНІ НОВИНИ ОРГАНІЧНОГО РУХУ

IFOAM готується до виборів

24 квітня 2008 р. IFOAM розіслала своїм членам черговий номер свого щомісячного видання "In action". В ньому, між іншим, опубліковано список нових кандидатів в члени Міжнародного Правління Міжнародної Федерації органічного сільськогосподарського руху. Зокрема, представники органічного руху з Азербайджану, Грузії, Нідерландів,

Німеччини, Туреччини, України ініціювали висунення кандидатури Голови Правління Федерації органічного руху України Є.В.Милованова в члени Міжнародного Правління IFOAM. До речі, це єдина кандидатура, запропонована від представників органічного руху з Центральної та Східної Європи. Демократичні вибори 10 нових

членів Правління з 27 кандидатур, запропонованих членами IFOAM, відбулися в м.Модена (Італія) 22-24 червня 2008 р. під час роботи чергової Генеральної Асамблеї IFOAM. *Попередня Асамблея IFOAM проходила майже три роки тому - у вересні 2005 р. в Аделаїді (Австралія).*

ЄВРОПА

Біо-Центр в Будапешті площею 600 кв.м.

Восени 2007 р. Йорг Вебер, угорський фахівець органічного ринку, відкрив органічний супермаркет, в т.ч. магазин органічних засобів особистої гігієни, органічний ресторан, а також магазин свіжих продуктів у популярному торговельно-розташованому в центрі Будапешту. Все це займає площу 600 м² роздрібного торгового простору. Біо-центр щоденно відвідує понад 400 покупців. Магазин свіжих продуктів, пропонує фрукти, овочі та соки, а також має безалкогольний бар, в якому готують свіжо вичав-

лені органічні соки, який є франшизою місцевого органічного фермера. Біо-центр – єдиний офіційний органічний супермаркет в Угорщині, який відкрив угорським покупцям можливість купувати органічні продукти, так як це роблять в Відні, Мюнхені та Парижі.

Білорусь бере курс на органічне виробництво?

На Конференції в Києві великий інтерес учасників викликала **11 квітня** презентація представниці НДО «ЕкоДом» Світлани Семенас щодо проблем та перспектив розвитку органічного сектору в Білорусі. Схо-

же, офіційний Мінськ теж починає розуміти важливість та перспективність розвитку органічного агро-виробництва. **29 квітня 2008 р.** Президент Білорусі Олександр Лукашенко в своєму зверненні до білору-

ського народу на спільному засіданні Палати представників та Ради Республіки Національного зібрання, зокрема, зазначив «важливість розвитку так званого екологічного виробництва».

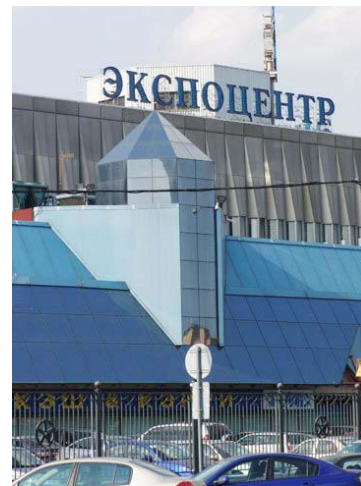
Росія поки не збирається регулювати ринок органічних продуктів

11 лютого 2008 р. в Москві в рамках щорічної продовольчої виставки «ПРОДЕСКПО» відбулась всеросійська конференція «Перспективи розвитку в Росії ринку натуральних та екологічно безпечних продуктів харчування». В ній прийняло участь лише кілька десятків чоловік. Однак, на думку учасників, важливим є сам факт проведення такої зустрічі. В Росії ще нема Закону про органічне сільське господарство, однак там вже можна придбати імпортовані органічні продукти, лише деякі фермери почали вирощувати продукцію за органічними стандартами. В Росії в жовтні 2006 р. Федеральним агентством з технічного регулювання і метрології (ГОССТАНДАРТ РФ) офіційно зареєстрована Система добровільної сертифікації «Чистые Рось». Розроб-

ником системи було Некомерційне Партнерство по розвитку екологічного та біодинамічного сільського господарства «Агрософія» сертифікуючим агентством – ТОВ «Еко-Контроль». Пізніше було прийнято ще кілька подібних стандартів. При цьому всі прийняті стандарти мають різні ступені вимог і не є об'єктами контролю з боку закону. Саме відсутність державного регулювання та підтримки в цій сфері гальмує розвиток ринку органічних продуктів.

Один з доповідачів конференції - Артем Шадрін, заступник директора департаменту аналізу та моніторингу пріоритетних програм Міністерства екологічного розвитку і торгівлі РФ в своєму виступі відмітив, що МЕРТ готовий сприяти гармонізації існуючих російських стандартів зі стан-

дартами ЄС, однак як саме міністерство збирається не робити, не пояснив. На питання, чи входить в плани МЕРТ сприяння прийняттю в Росії закону про еко-виробництво (який би і враховував діючі стандарти ЄС та дозволяв би виробництво та якість продукції) – Шадрін відповів, що не бачить в цьому ніякої необхідності. На його переконання, Закон «О техническом регулировании» дозволяє вирішувати всі ці питання вже зараз, а загалом все «само врегулюється». Як стверджує Biosafety.ru, російські чиновники ще дуже погано уявляють собі цей сектор світової економіки і його регулювання. За даними IFOAM, в Росії органічне агровиробництво ведеться на площі лише 3,2 тис. га сільськогосподарських угідь.

АМЕРИКА

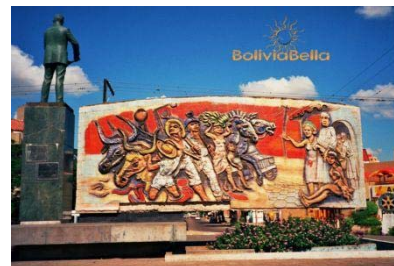
Болівія: американська допомога для вирощування органічної цибулі

Урожай органічної солодкої цибулі (більше 150 тон) приносить зайнятим болівійським фермерам \$340 тис. доходу. Нещодавня значна поставка цибулі до Лос-Анджелесу стала результатом трьохрічної діяльності Агентства США з Міжнародного Розвитку задля того, щоб допомогти болівійським виробникам органічної стати конкурентноздатнішими на світовому ринку.

У Болівії ріпчаста цибуля вирощується на висоті більш як 3600 м над рівнем моря на землі, яка раніше вважалася непридатною для так званого традиційного

сільськогосподарського виробництва, - каже представник USAID Джордж Калво, який вважає такі височини перевагою. Вирощування цибулі, так як і інших сільськогосподарських культур, - частина навчальної програми USAID для сприяння покращенню стану сільського господарства Болівії. Так як розріджене повітря на такій висоті перешкоджає поширенню та розвитку паразитів і хвороб, ріпчаста цибуля вирощується без внесення мінеральних добрив та пестицидів, отримуючи таке бажане органічне маркування. Органічна солодка цибуля

користується великим попитом, незважаючи на високі ціни, - говорить Калво. Програма розвитку сільського господарства намагається підвищити процвітання фермерів шляхом пристосування процесу виробництва таких культур, як перець чілі, виноград, арахіс, персики, малина, часник і кінські боби до географічних та кліматичних особливостей Болівії. З метою отримання щорічних високих врожаїв, фермери також використовують найновітніші методи ведення сільського господарства, в т.ч. управління земельними ресурсами, іри-

гація та механізація, - наголошує Калво. І це приносить свої плоди! Інвестиції Агенції в сумі \$20 млн. у 2002 р. дозволили отримати загальногосподарський прибуток у сумі \$40 млн., підвищуючи дохід

кожної з приймаючих участь у проекті 40 тис. сімей майже на 50% в країні, де в середньому вся сім'я на рік отримує лише \$4,400. "Ми сідаємо з ними за стіл і починаємо радитись, дискутувати, працювати разом", -

говорить Калво, розповідаючи про індивідуальний підхід при виконанні діючої програми USAID. "Фермери дуже відкриті для цього."

АФРИКА

Лівія: кроки до органічних проектів

07 квітня 2008 р. Президент України Віктор Ющенко зустрівся з Лідером Лівії Муаммаром Аль Кадафі. Ачим живе ця країна нині? Серед різноманітних ініціатив та починань лідера Джамахірії особливої уваги заслуговує створення «Восьмого Дива Світу» - Великої Рукотворної Ріки, розпочате в серпні 1984 р. Проект, фінансуючись за рахунок надходжень від продажу лівійської нафти, зібрав найкращих фахівців з Південної Кореї, Туреччини, Німеччини, Японії, Філіппін та Великої Британії. У вересні 1993 р. було запущено першу фазу від джерел водопостачання в Sarir та Tazerbo на сході до Benghazi. Трьома роками по тому, вода дійшла до Триполі з західних джерел в Jebel Hassouna. Стало покращуватись життя населення, яке отримало, нарешті, достатньо води для своїх повсякденних потреб - для приготування їжі, для

душу, миття посуду, прання білизни і т.п. Зараз уряд починає переходити до послідуєчого етапу: масового використання води для потреб сільського господарства. Планується ірригувати 130 тис.га сільгоспугідь нових фермерських господарств. При цьому передбачається, що дрібніші фермери будуть працювати переважно для забезпечення внутрішнього ринку овочами та іншими традиційними лівійськими продуктами. Більші господарства мають посилювати продовольчу безпеку Лівійської Джамахірії, виробляючи культури, які ця арабська країна зараз імпортує: пшеницю, овес кукурудзу та ячмінь.

но поблизу Бенгазі (до речі, регіону, куди вперше прийшла вода Водопроводу) організовано фермерське господарство по вирощуванню винограду за органічними методами. Лівійці сподіваються, що, завдяки чудовим родючим ґрунтам тієї місцевості, високій культурі землеробства та добрій організації праці, вдасться досягнути хороших результатів, і не лише при вирощуванні винограду, але, по сусідству, і зернових, з дотриманням, звичайно, відповідних сівозмін. Загальна вартість проекту по створенню та обслуговуванню Водопроводу - 20 млрд.дол.США. Поки що почали функціонувати 5 тис.км труб, здатних транспортувати 6,5 млн. куб.м. води на день з 1000 джерел в пустелях. Лівійці вірять, що спільними зусиллями та наполегливою працею можна досягти самих фантастичних результатів.

При підготовці Вісника були використані матеріали:

<http://www.nadrabank.ua/rus/social/ecology> <http://biosafety.ru/index.php?idp=23&idn=1538> <http://www.usaid.gov/BioFach NewsLetters>, Власні та кореспондентські дані ФОРУ

При використанні матеріалів, посилання на Інформаційний вісник Федерації органічного руху України обов'язкове!

Федерація органічного руху України

вул. Госпітальна, 12, оф.412, м. Київ, 01001, Україна,
тел./факс: (044) 234-00-54 E-mail: ofu@organic.com.ua

www.organic.com.ua